

Усход, захад, даўжыня дм:
Мінск — 6.04, 20.19, 14.15;
Віцебск — 5.51, 20.12, 14.21;
Магілёў — 5.53, 20.08, 14.15;
Гомель — 5.56, 19.59, 14.03;
Гродна — 6.22, 20.31, 14.09;
Брэст — 6.24, 20.30, 14.06.

Апошняя квадра
21 жніўня

Фотія, Аляксандра;
Луіза, Людзіна.

ТАЛАС

ЛІКБЕЗ ДЛЯ АФІЦЭРАЎ

МІНСК. У Калодзішчах, што пад Мінскам, ачынны свае дзверы Цэнтр на перападрыхтоўку вайскоўцаў, які ў першую чаргу прызначаны для трапіўшых пад скарочаны афіцэраў. Наўчэнне будзе праходзіць бясплатна, за кошт Міністэрства абароны Беларусі. За час знаходжання ў цэнтры можна засвоіць асновы маршэтыту, знешнеканамічнай дзейнасці, менеджменту і фінансавання вытворчасці.

Плакуча адкрыць яшчэ два цэнтры — у Магілёве і ў сталіцы Беларусі.

А нам абяцаў нармальнае жыццё да 2000 года

Для нармальнага жыцця чалавек патрабуе 23 квадратных метры агульнай плошчы, прычым колькасць пакояў павінна адпавядаць колькасці членаў сям'і плюс адзін. Вось спадчыні ўзровень забеспячэння жыллем у квадратныя метры агульнай плошчы на чалавека:

Нарвегія — 200, ЗША — 150, ФРГ — 120, Францыя — 100, былы СССР — 50.

Знізіў цэны — атрымаў «чырвонага пёўна»

МАЗЫР. (У. Пернікаў). Побач з дзяржаўным гандлем у горадзе ўсё шырэй развіваецца і гандаль прыватны. Некаторыя прадпрыемствы пачалі зніжаць цэны на свае тавары, каб атрымаць больш заробіць. Канкурэнцыя паміж імі абвясціла, бо ў пачатку за хуткім прыбыткам хто-ніхто з іх зніжае цэны на тавар. Пакупнікам гэта падобна, а нават і прыватны прадпрыемствам — не. Яны лічаць у гарышчы, таму і ўспыжну ларок прыватніка, які зменшыў цэны на тавар на 30 працэнтаў.

«МЯНЮ ДЗІЦЯ НА КВАТЭРУ»

ГОМЕЛЬ. (У. Пернікаў). Абмяняў сямейнага сына на кватэру выроста 40-гадовага жыхара Ніна Юзафавіч. Гэта не жарг, а суровая рэальнасць. Што ж прымусіла жанчыну пайсці на такі крок?

Жыццё ў ёй было горкае, нібы той палым. Бацькоў не ведае, бо з трохмесячнага ўзросту выхавалася ў дзіцячым доме. Вучылася ў школе, працавала. Дзесяці гадоў прайшла ў працоўнай калоніі. Выйшла на волю, апошнім часам камандыраваў адным малым прадпрыемстве мужчынскай будаўнічай брыгады.

Пачкавала малалейшыя за сабе, ёла цыгары, калі здавалася ад гэтым у халесты, запатрабавалі пакінуць дзяржаўнае водпуску не з'яўляцца туды. А ў самай ні грошай, ні куточка жытла. Знаяма, што дала прытулак ёй з сыночкам, папярэдзіла: прыдзе яе сын з арміі, шукай кватэру. Вось ужо каторы час кідае яна туды-сюды, усё без толку: хто ж гэта з дзіцем возьме? І куды толькі не зварталася — ад гарышчанага да Вярхоўнага Савета РБ адказ адлі: з жыллем праблема. Яна разумее, і гэтым праблема. Але ж і прытулак нейкі кошта менш, каб не разлучыцца з сынам, які некалі разлучылася з ёю не родная маці. Але выкоп — вакуум. І жанчына ў адзіну выршыла абмяняць сына на кватэру, каб потым займець яшчэ адно дзіця і выходзіць яго.

СІМВАЛЫ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

«ЯКІ ГІМН МЫ ВЫБЯРЭМ»

такой была тэма завочнага «круглага стала» чытачоў «Звядзі», змешчанага ў газеце 24 ліпеня. У рэдакцыю прыйшлі наступныя шматлікія пісьмы чытачоў з заўвагамі, роздумамі, прапановамі наконт будучага гімна Рэспублікі Беларусі. Многія выказваюць згоду з пазіцыяй, якую заняла газета: «Выводзіла адно: задавальніцца такім «конкурсам» нельга. Да выбару гімна трэба паставіцца больш уважліва, без паспешлівасці, за якую потым будзе сорамна».

Многія пазы — і прафесіяналы, і самадзейныя — звартаюцца ў газету са сваімі варыянтамі гімна, просяць апублікаваць для абмеркавання. Аднак зрабіць гэтага рэдакцыя не можа ні тэхнічна (тады б палову газетнай плошчы давалася адвесці пад магчымымі гімнавымі варыянтамі), ні маральна (такіх публікацый вылучае спецыяльны журы).

Прасім аўтараў накіроўваць свае творы ў Камісію па адукацыі, культуры і захаванні гістарычнай спадчыны Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі.

А сёння мы дружым далей, які прыйшоў у Якушка. Прыемна, што нават у такім далёкім «блізкім замесі» землякі ўважаюць сацыя, за тым, што адбываецца на Радзіме.

Сёлетня пошта на прасторах былога СССР працуе ці то адной леей, ці то леежы на баку. У выніку ў Якушка атрымлівае газеты з Мінска, бы-вае, праз месяц. Вось і нумары «Звядзі» за 10 і 11 ліпеня, дзе надрукаваныя тэксты, што прапаноўвае для Гімна Беларусі, прыйшлі амаль праз месяц, таму і адгукаюцца са спазненнем.

На выкілі жаль, не давалася мне чужы аніводна з шасці мелодый для гімна. Але для мелодыі тэкстаў, можа, гэта і лепш, бо прывабная музыка маскіруе іх недахопы. Без мелодыі ж тэксты робяцца проста вершамі, да якіх і падышоў адваплення.

Няхай на мяне ніхто не крыдуе, але з шасці надрукаваных тэкстаў да гімна сучаснай дзяржавы не стасуюцца аніводна. Не хачу сказаць нічога блага пра вершы нашых класікаў М. Багдановіча і Н. Арсеньевых. Самі па сабе яны — выдатныя. Але гімна, які б прыняў і спяваў народ, з іх не атрымаецца. А гімн павінен спявацца, бо інакш ён — мёртвае казіння.

Прачытаўшы па некалькі разоў усе шэсць тэкстаў, засумаваўшы, што гімнам будзе абраны адзін з іх, і раптам падаў: у чаму спрод праектаў няма «Спадчыны» І. Лукашэвіча на вершы Янкі Купалы? Яе ж сёй-той са смяяльным крытыкаў называў беларускім гімнам, калі прагучала ўпершыню!

Медыяны — шырокае, распеўнае, у той жа час урачыстае і ўзвешанае — якраз для гімна. Шчырая — аж да душы хвапе. Глыбока нацыянальная, блікая да найлепшых народных песень. І адначасова — непаўторная, што для гімна вельмі важна. Па дасканаласці — на ўзроўні сусветных шэдэўраў. Праўда, эстрадны варыянт «Спадчыны», што выконваецца «Песняры», хутчэй лірычны, гімнавым не выглядае. Але ж гэты варыянт — не поўны верш Купалы. Кампазітар і кіраўнік ансамбля — нават цяжка і здагадацца, чаму, — не захавалі якраз найважнейшай стромы, пятаю і шостую, дзе паст узнёмасца да гімнавага пафосу:

І ў белы дзень, і ў чорну ноч
Я ўсёж раблю аргеліны,
Ці гэта скарб сь? ў дзе проч,
Ці трукнем ён не «дзены».
Нашу яго ў жывай душы,
Як вечны светач-полымя,
Што сярэд цемры і глушы
Мне свеціць між вандоламі.

Зразумела, верш «Спадчына» цалкам патрабаванням гімнавага тэксту не адпавядае. Яго трэба для гэтага адправіць. Прадчуваю, што нехта абвясціць адказна: а ці не будзе гэта парушэннем аўтарскай волі? Ці можна пераварыць твор памеру аўтара, да яшчэ класіка? Можна, таму што гімн — гэта ўжо не сам верш, а новы твор, які з'яўляецца новым творам, напрыклад, опера Чайкоўскага паводле рамана ў вершах «Яўген Анежін», дзе ў вусны пераважаў укладваюцца не толькі пушкінскія радкі...

У якасці зыходнага пункта дасягнуў у «Звядзі» свой варыянт. Хоцаша, каб мая прапанова была пачута.

Іван ЛАСКОЎ.

г. Якуш.

Р.С. Калі мой ліст будзе надрукаваны, ганарар праду пералічыць на патроны газеты.

НЯХАЙ ПАСТРАЯЮЦЬ?

Добрай крыніцай паступлення вылату ў казну рэспублікі можа стаць развіццё паліўнічага турызму. На думку аўтара, адстраляваў, бясплённым для фану Беларусі сёння з'яўляецца адстраляваў, ваўкоў, дакоў, аленяў. Кошт ліцэнзіі на адстраляваў аднаго лася-самца і атрыманне пры гэтым трафля (рагоў) складае ад 2,5 да 4 тысяч долараў. Гэтай сумы дастаткова, каб пакрыць усё выдаткі на правядзенне ў паліўнічых гаспадарств біяхімічных мерапрыемстваў.

Віктар ЯУЛАНУ.

«Локшына» для Шушкевіча,

ЦІ ДА ПЫТАННЯ ПРА ТОЕ, ЯК ДОУГА ЯШЧЭ БУДА-КАШАЛЁўСКІЯ МУТАНТЫ БУДУЦЬ ЗАСТАВАЦА КАЛЯ СТЫРНА УЛАДЫ

Жыве ў Буда-Кашалёўска грамадзянін Л. І. Насіцкі. Мухі за сваё жыццё не павялічваліся ў яго. Як усе грамадзяне, пакутаваў ад розных спісак, талонаў, чэргаў. І вельмі марна купіць халодзільніка. Без халодзільніка, самі разумееце, якое жыццё? Але не ўсё так проста. Усе гэтыя падарожжы тавараў выклікалі неабходны пошты на складана-бытавую тэхніку. А што? Есці не прасі, можа гэтамі стаць.

А калі так, дык заставіць грамадзянін Насіцкі са сваёй марай, але без халодзільніка. Бо знайсці «спрытны», якім адкрыты шлях да тавараў і размяркавалі кантор. І тады ён піша лісты старшын Гомельскага аблвыканкома М. Вайцяшэву і «для большай упэўненасці» Старшын Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі С. С. Шушкевічу. Меўлаў, так і так, дарэгі таварышы, разабраў мясцовыя «топ-кампаніі» без усялякіх на тое правоў, без захавання ўсялякіх чэргаў машыны, кватэры, мазло. Цяпер асць за складана-бытавую тэхніку ўзялася. А нам, простым смяротным, купіць з маслам, калі, калешне, купіць мяса.

Вядома, была праварка скаргі, і, трэба меркаваць, наверх пайшлі яе матэрыялы. Меўлаў, так і так, паважаю наш Старшыня Вярхоўнага Савета, да скаргаў працоўных у нас у Гомелі адносіны самыя добразычлівыя і ўважлівыя. Вось напісаў грамадзянін Насіцкі скаргу, а мы яе правяралі. Матэрыялы абмеркавалі першага ліпеня на пасаджэнні выканкома Буда-Кашалёўскага раённага Савета народных дэпутатаў і прынялі адпаведнае рашэнне. І адзначылі, што «у сваіх дзеяннях і дзеяннях выканкома гарадскога Савета народных дэпутатаў і іх некаторых службовых асоб пры вырашэнні пытанняў па ўказаных асобных фактах грамадзяніна Насіцкіна заўважана парушэнне прававых і маральных норм дзяржаўнай і грамадскай жыццёвай дзейнасці».

Набыццё п. т. Малевавіч Г. П. (намеснік старшыні райвыканкома) Стош А. У. (канаміст РАПА, жонка старшыні райвыканкома) легкавыя зношаныя аўтамабілі зроблена з парушэннем устаноўленых выканкамі Гомельскага абласнога і Буда-Кашалёўскага раённага Саветаў народных дэпутатаў і іншымі органамі Рэспублікі Беларусі правіла продажу арганізацыям і прадпрыемствам транспарту ў асабістае карыстанне грамадзяніна Малевавіча.

Грамадзянінам Малевавічам

Г. П. у снежні 1991 года набыў прад калас імя Энгельса легкавы аўтамабіль УАЗ-3962 01 — 1988 года выпуску, перададзены цэнтральнай раённай бальніцай на баланс калгаса за 6159 рублёў. Грамадзянін Стош А. У. у лютым 1992 года набыў прад калас «Чырвоны шлях» легкавы аўтамабіль УАЗ-469 74-26 ГС 1985 года выпуску, перададзены з балансу суб'екта «Камітэ» і райагарадзкі. У парушэнне рашэння аблвыканкома № 65 ад 27 лютага 1991 года і выканкома раённага Савета народных дэпутатаў № 60 ад 21 мая 1991 года «Аб размяшчэнні аўтамабілю ў асабістае карыстанне грамадзяніна і мерах па ўпарадкаванні гандлю імя» ўказаны аўтамабілі былі размяшчаны не членам сваіх працоўных калектываў. Акрамя таго, павіны былі камітэ райвыканкома па вызначэнню кошту прадаровам прадпрыемствам і арганізацыям аўтамабілі грамадзяніна Малевавіча В. Х. дазволена продаж вышэйзгаданых аўтамабілю не па рознічных цэнах, а па ацэнкавай іх вартасці. У ходзе правёркі названымі таварышамі дадаткова ў касе калгаса імя Энгельса і «Чырвоны шлях» унесены грашовыя сумы, якіх не хапала да сапраўднага кошту аўтамабілю, адпаведна 4.032 і 1.996 рублёў.

Па фактах нечарговага вызвалення легкавых аўтамабілю Малевавіч М. П. (родны брат намесніка старшыні райвыканкома Малевавіча Г. П.), іншым жыхарам раёна і прадстаўленні (які ўказваецца ў лісьце Насіцкіна Л. І.) зямельных участкаў пад будаўніцтва гаражоў прынята рашэнне аблвыканкома ад 10 мая 1990 года № 109 «Аб парушэнні і вызваленні участкаў пад будаўніцтва гаражоў у Буда-Кашалёўскім раёне».

Выяўлены факты парушэнняў пры прадстаўленні грамадзяніна жыхарамі памішканняў. Так, сям'і Малевавіча Г. П. да грамадзяніна, які меў патэнцыю ў паліўнічых жыллях ужо не належаць, а на ўлік на атрыманне жылля ў гаражы і на месцы работ не ставяць. Тым не менш рашэннем гарвыканкома ад 30

адаведна 4.032 і 1.996 рублёў. Па фактах нечарговага вызвалення легкавых аўтамабілю Малевавіч М. П. (родны брат намесніка старшыні райвыканкома Малевавіча Г. П.), іншым жыхарам раёна і прадстаўленні (які ўказваецца ў лісьце Насіцкіна Л. І.) зямельных участкаў пад будаўніцтва гаражоў прынята рашэнне аблвыканкома ад 10 мая 1990 года № 109 «Аб парушэнні і вызваленні участкаў пад будаўніцтва гаражоў у Буда-Кашалёўскім раёне».

Выяўлены факты парушэнняў пры прадстаўленні грамадзяніна жыхарамі памішканняў. Так, сям'і Малевавіча Г. П. да грамадзяніна, які меў патэнцыю ў паліўнічых жыллях ужо не належаць, а на ўлік на атрыманне жылля ў гаражы і на месцы работ не ставяць. Тым не менш рашэннем гарвыканкома ад 30

(Заключэнне на 5-й стар.)

ЛЯЦЯЦЬ «ВУТКІ»

Вячаслаў КУЗНЯЦОЎ:

«КОММЕРСАНТ» У ЧАРГОВЫ РАЗ ПАМЫЛІўСЯ

Маскоўская газета «Коммерсант» у нумары за 17 жніўня змешчала матэрыял сваёй калумнісцкай А. Старыкевіча «Сінтэз» улады і камершы, у якім са спасылак на народнага дэпутата І. Герменчука ў некалькіх камершій на дзяржаўнага савета РБ В. Кузняцова, Савяржэвска, што ён з'яўляецца членам праўдзіна акцыянернага таварыства «Сінтэз», а таксама, што «касаляцца большасць беларускіх кіраўнікоў нефінансавана супрацоўнічаюць з камершійнымі структурамі і атрымліваюць ад іх узнагароджэнне». 21 жніўня матэрыял перадукаваў «Добры вечар». І пайшла па сталіцы гуляць сенсация.

Па просьбе «Звядзі» паведамленне «Коммерсанта» каментуе Вячаслаў КУЗНЯЦОЎ:

— У свой час Савецкі райвыканком Мінска, каб зарэбіць дадатковыя сродкі на патроны раёна, стаў адным з заснавальнікаў акцыянернага таварыства «Сінтэз». Бо без пазабюджэтных паступленняў і арганам дзяржаўнай улады цяжка выконваць свае функцыі. Як старшыня райвыканкома я быў уключаны ў лік членаў праўдзіна — для таго, каб заснавальнік мог уплываць на дзейнасць таварыства, кантраляваць яе. І не больш. Для заняткаў камершій,

што мне прыпісваецца, там ёсць выканаўча дырэкцыя і іншыя службы.

Дарэчы, была гэта задоўга да прыняцця Закона РБ аб прадпрыемствіх. Пазней, калі я перайшоў на іншую пасаду, то быў выведзены з саставу членаў праўдзіна. Так што работа ў «Сінтэзе» не пераходзіла мне заўважна дзяржаўнымі справамі, які савяржэвска ў прыняў. Бо яе няма. Дарэчы, я не атрымліваў ад «Сінтэза» матэрыяльнага ўзнагароджэння. Затое ў

Гадзіё Факт

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі Вячаслаў Шушкевіч знаходзіцца з інтэлектуальнай элітай у Сеўле, прымаючы ўдзел у міжнароднай канферэнцыі «Вышэйшы Савет сучаснага свету». Як сцяна вядома «Радыйфантаў», пазіцыя насічана мноствам нарысаваных астраў з прадстаўнікамі Паўночнай Карэі. Набольшую цікавасць Паўночнай Карэі праймае да ўдзелу ў канферэнцыі абароннай прамысловасці Беларусі.

Сёння мы ўсё радзей задуваемся над нашай сядзімай будучыняй і ўсё ж тым, хто ішчэ не развучыўся саркастычна ў нас будзе свёрткі: калі ў нас будзе свёрткі будучыняй? Аднавасця пра гэта можа меркаваць ужо цяпер. Ну, скажам, у горадзе Гомелі, тут, амаль ні на Захадзе, стравіцца прастынгны жылы мікра-район для самых багатых. Уводзіцца прыгатуны-кадэмы на два-тры паверхі, кошт кожнага — мільён рублёў і вышэй. Хто тут будзе жыць? Гэта сямія багатыя? І павіны быць людзі: адказныя работнікі гандлю, кіраўнікі прадпрыемстваў, камершійныя структуры? А побач, знаў жа як на Захадзе, — шмат кватэр, дзе ніякіх арганізацый. Яны разбіваюцца на такія суседства жыхары горада? Ады папаяваюць рады Партыі камуністаў Беларусі, а другія абраджаюцца таварыствам камуністаў на выбарах.

Пасля тыднёвага перапынку аднавілі работу хлебакамбінаты № 2 і 4 Гомеля. Справа ў тым, што тут у выпадках белым хлеба была зноўдзялена будынак хвабро. Хлеб трапіў у магазін. Азналасі, прычынай стала заражэнне мука, якая была прыгатавана збожжам, якое паступіла з-за межаў абласці. Тэрмінова была спынена вытворчасць, аднак санітарныя службы пачалі перапрацоўваць гамілячым: закоўваюць асцярожна з купленым белым хлемам. Бо ім нельга нават карміць жывёлу, а трэба толькі спяваць, або закоўваць у зямлю.

Вячэрні сімвал трывягі на радзё, тэрміновы збор работнікаў міліцыі, а затым страляе ў цэнтры горада не на март ухвалявалі ашшым. Але ніякага перавароту тут не адбылося. Па плану Міністэрства ўнутраных спраў рэспублікі ў Оршы праводзіліся дзеянні, якія прайшлі без надзвычайных заарэпаў да выключнаго міліцыйнага неспрымасці. Адзін з супрацоўнікаў міліцыі застольны натуральна выдзавіў сёбе на ачынны, што ачэрна, якая стала побач, не вытрымала, сарвалася в павалі і па-супрацьдому яго пакусала. Дзеянні ачэрні былі прызнаны правільнымі.

Танней, чым

на рынку, і якасней

за магазінную

ЛІДА. (А. Дук). Сумеснае беларуска-польскае прадпрыемства «Ядроль» зарэгістравана камітэтам па знешнеэканамічным сувязях Рэспублікі Беларусі. СП было створана на ініцыятыўе калгаса імя Куйбішава і яго польскіх партнёраў і працуе ў асясцы Лаўкоўшчына. На прадпрыемстве выдаецца папшы модных жаночых спадніц, тас падарных сумак з тканіны і штучнай скуры, пледаў, пакрытых па мяккіх агулі.

Зараз на СП асвойваецца папшы спартыўных кашумаў, а ў хуткім часе пачнецца выраб жаночых куртак і плашчоў. Польскі бок наставіў патрэбнае абсталяванне, а цяпер забяспечвае матэрыялы.

Дарэчы, прадукцыя, вырабляемая «Ядроль», больш якасная і таннейшая за тую, што рэалізуецца камершійнымі лэўкамі і на рынках.

На жаль, кожную восень ва ўсіх кутках Беларусі гнуць тысячы тупыя жывёлы, інакш садавіны. Пра гэта ўсё ведаюць, але на працягу дзесяцігоддзяў праблема не вырашаецца. Добрым прыкладам з'яўляецца агра-фірма «Зара» Баранавіцкага раёна. Тут ёсць абсталяваныя цэх, у якім наладжана вытворчасць абычнага соку, кансерваванне агуркоў, грыбоў, іншых дароў прыроды. Сёлетня ад жывёлы

хароў суседніх вёсак прынялі ўжо 200 тон абычкаў, плануецца нарыхтаваць яшчэ 2.500 тон.

НА ЗДЫМКАХ: жыхар вёскі Добры Бор Іван Аляксеевіч БРЫЦЬКО прывёз яблык са свайго саду; загальны вытворчасці Леанід Іванавіч САУЧУК і работніцы цэха; на прыёмным пункце.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

Росту професійного зброю педагогів будзе садзейнічаць уводженне навуковых ступеняў бакалаўра і магістра, атрыманне якіх прадугледжвае абавязковую гуманітарную, у тым ліку псіхалага-педагагічную падрыхтоўку, удзел у атэстацыі на гэтых ступенях прадстаўляюць професійных педагогічных аб'яднаньняў.

няў і педагогічнай грамадскай. Трэба юрыдычна вызначыць, што бачаць права на выкладанне ў сярэдніх агульнаадукацыйных і прафесійных навуковых установах, а магистры — у вышэйшых.

Павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўка педагогічных кадраў павінны стаць важнымі элементамі сістэмы бесперапынай педагогічнай адукацыі і ажыццяўляцца на ўніверсітэтах, педагогічных інстытутах і іншых навуковых установах, дзе вядзецца асноўная падрыхтоўка гэтага кадраў. Пры гэтай сістэме, з аднаго боку, ВНУ набываюць найноўшы вопыт практычнай педагогічнай дзейнасці, бачаць свае поспехі і недахопы і на гэтай аснове ўдасканальваюць навуцальна-выхавальны працэс, а з другога — забяспечваюць перамяшчэнне ў спецыяльнай і пастаянным удасканаленні прафесійнага майстэрства педагогаў праз пашырэнне і абнаўленне іх навукова-тэарэтычнага круглагаду і метадычнага арсеналу, авалоўванне дасягненнямі псіхалагічна-педагагічных навук, сусветным і ачынным вопытам педагогаў. У сувязі з гэтым універсітэты і педагогічныя інстытуты павінны стаць рэгіянальнымі навукова-педагагічнымі і навукова-метадычнымі цэнтрамі, якія аб'ядноўваюць і накіруюць работу па арыентацыі і адбору моладзі на педагогічныя прафесіі, падрыхтоўцы педагогічных кадраў і павышэнні іх прафесійнага майстэрства. Цэнтр будзе накіроўваць дзейнасць школ і класаў педагогічнага профілю, педагогічных гімназій, ліцэяў, каледжаў, навуцальна-метадычных кабінетаў, а таксама арганізоўваць псіхалагічна-педагагічную асвету бацькоў і іншых катэгорый насельніцтва.

Неабходна стварыць у рэспубліцы сістэму падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі інжынерна-педагагічных кадраў для прэфэктуральнай, тэхнічнай, ВНУ і іншых форм прафесійнай адукацыі. З гэтай мэтай належыць пашырыць сетку інжынерна-педагагічных факультэтаў, а таксама практыкаваць адпаведную спецыялізацыю студэнтаў старэйшых курсаў з павелічэннем пры неабходнасці тэрміну іх навучэння на 1—2 гады.

3.2. Навукова-метадычнае забеспячэнне

Рэфармаванне нацыянальнай сістэмы адукацыі і выхавання ў рэспубліцы адбываецца ў складаных і дынамічна змяняючыхся палітычных і сацыяльна-эканамічных умовах. Таму першаснае значэнне мае распрацоўка тэарэтычна-метадычнага базісу адукацыі і выхавання. Яго павінны стварыць нацыянальнае псіхалагічна-педагагічнае навука, якая перажывае сваё адраджэнне. Яе развіццё патрабуе цеснага ўзаемадзеяння з філасофіяй, сацыялогіяй і эканамікай адукацыі, а таксама з перадавой сусветнай і айчынай практыкай. Станаўленне комплекснай навукай аб адукацыі і стварэнне сістэмы метадычнага забеспячэння павінны спалучацца з радыкальнай перабудовай работы ўсіх рэспубліканскіх і рэгіянальных навукова-метадычных устаноў. Сутнасць гэтага працэсу заключаецца ў пераходзе ад дырыжыўнага рэгулявання ўкаранення педагогічных наваў да метаду ўсебаковага навукова-метадычнага абслугоўвання навуцальна-выхавальнага працэсу з мэтай яго пастаяннага ўдасканалення і развіцця.

У сувязі з наваёнай многіх навукова-метадычных праблем, адсутнасцю ў рэспубліцы сталых навуковых школ недавызначанае важнае распаўсюджванне стратэгію і праграму навуковых даследаванняў у галіне адукацыі на перыяд да 2000 года. Пры гэтым неабходна прадугледзіць: распрацоўку даўга- і кароткатэрміновых арганізацыйна-педагагічных прагнозаў у адпаведнасці з перспектывамі навукова-тэхнічнага і сацыяльна-эканамічнага развіцця грамадства; правядзенне сістэмных навуковых даследаванняў зместу і форм бесперапынай адукацыі і выхавання; падрыхтоўку новых навуцальных планаў і праграм; распрацоўку эфектыўных педагогічных тэхналогій і сістэм кіравання адукацыяй і выхаваннем.

У 1992—1993 гг. патрэбна завяршыць распрацоўку маркіроўку навуцальна-праграмычных дакументаў на пераходны перыяд. У далейшым усё наваўдасяўленні належыць ажыццяўляць толькі пасля сур'ёзнай эксперыментальнай праверкі.

Мэтазгодна не базі лепшых навуцальна-выхавальных устаноў адкрыць даследад-эксперыментальныя плаццоўкі, прыцягваючы да навукова-даследадчых працы найбольш ініцыятыўныя і творчыя выкладчыкі, навуцнікі і выхавальнікі. Трэба павысіць у гэтым ролю Педагагічнага таварства, Таварства псіхалагічна-педагагічна-даследадчых, Таварства аб'яднання педагогаў рэспублікі, саветаў дырэктараў (рэктараў) навуцальных устаноў і іншых грамадскіх аб'яднанняў педагогаў, у тым ліку таварстваў, супрацоўнікаў кафедры педагогікі і прыватных метадычных універсітэтаў і педінстытутаў, творчых выкладчыкаў, навуцнікаў і выхавальнікаў.

Адной з галоўных задач навукова-метадычных устаноў з'яўляецца стварэнне навуцальна-метадычных комплексаў, у якія ўваходзяць падручнікі, метадычныя выкладанні, дыдактычныя матэрыялы, тэхнічныя і іншыя сродкі навучэння, дапаможнікі для настаўнікаў і вучняў. Для хуткага і якаснага вырашэння гэтай задачы неабходна на конкурснай аснове падключыць усе навукова-педагагічныя патэнцыялы рэспублікі, у тым ліку навукоўцаў і метадыстаў, супрацоўнікаў кафедры педагогікі і прыватных метадычных універсітэтаў і педінстытутаў, творчых выкладчыкаў, навуцнікаў і выхавальнікаў.

Патрэбна забяспечыць гарызантальную і вертыкальную наваўдасяўленне дзейнасці навукова-метадычных устаноў, арганізаваць стройную сістэму метадычнай работы з рознымі катэгорыямі педагогаў і іншых работнікаў сферы адукацыі.

У сувязі са складанай сацыяльна-палітычнай і эканамічнай сітуацыяй, асабліва ў раёнах, якія пацярпелі ад Чарнобыльскай катастрофы, і месцах перасялення, педагогі, бацькі, дзеці і моладзь маюць патрэбу ў псіхалагічнай дапамозе і падтрымцы. Дзяля вырашэння гэтай задачы неабходна стварыць дзяржаўную сістэму сацыяльна-псіхалагічнай службы, якая ўключае ў сабе Рэспубліканскі навукова-метадычны цэнтр і рэгіянальныя метадычна-кансультацыйныя кабінеты і пункты.

Для абогучэння і распаўсюджвання перадавага сусветнага і айчынага вопыту, дасягненняў псіхалагічна-педагагічнай навуцы і метадычных распрацовак неабходна стварыць рэспубліканскі інфармацыйны банк, а таксама навукова-метадычнае выдавецтва. З мэтай падтрымкі творчага пошуку трэба ў вызначаным парадку вырашаць пытанне аб стварэнні рэспубліканскага цэнтра педагогічных інавацый з правам выдчы аўтарскіх паведамленняў.

3.3. Навуцальна-матэрыяльная база

Эфектыўнае навучэнне і выхаванне, выкарыстанне прагрэсіўных педагогічных тэхналогій, захаванне і ўмацаванне здарова навуцальнай і педагогічных работнікаў магчымы толькі пры адпаведнай навуцальна-матэрыяльнай базе. Для прывядзення яе да належнага стану неабходна адзінае ад уніфікаваных, стэрэатыпных падыходаў, распаўсюджвання і ўкаранення новых дыферэнцыяваных нарматываў будаўніцтва і матэрыяльна-тэхнічнага аснашчэння навуцальна-выхавальных устаноў розных тыпаў.

Праектаванне, узвядзенне і рэканструкцыю аб'ектаў адукацыі патрэбна ажыццяўляць на аснове паглыбленага вывучэння дамагарабнай і эканамічнай сітуацыі, прагнозу эканаміка-культурнага развіцця рэгіёна, канкрэтных функцый і задач навуцальна-выхавальных устаноў. Пры гэтым неабходна стварыць умовы для пераходу школ з кабінетнай на класна-лабараторную сістэму, якая забяспечыць кожнаму класу сваё памяшканне, кожнаму вучню — сваё рабочае месца. Для асобных прадаметаў (фізіка, хімія і інш.) ствараюцца добра аснашчаныя лабараторыі. Акрамя таго, неабходна ўлічваць, што ўстановам адукацыі трэба стаць адукацыйна-культурнымі цэнтрамі гарадскіх мікрараёнаў і сельскіх населеных пунктаў, уключаць навуцальна-выхавальны, культурны, спартыўны, вытворчыя зоны, якія прызначаны для навучэння і выкарыстання насельніцтвам і дзецьмі ў аольны ад аучбы час.

Новыя нарматывы павінны прадугледжваць павелічэнне ў 1,5—2 разы забяспечанасці устаноў адукацыі навуцальнымі плошчамі, мэбляй, прыборами, абсталяваннем, літаратурай і іншымі матэрыяльнымі сродкамі і ўлічваць спецыфіку функцыянальнага прызначэння аб'екта, кантінгенту, які там аучыцца, зместу і арганізацыі навуцальна-выхавальнага працэсу, а таксама медыка-санітарныя нарматывы і нацыянальныя традыцыі.

Каб задаволіць масавую патрэбу ў спецыфічнай мэблі, тэхнічных і іншых сродках навучэння, неабходна стварыць цэласную сістэму навукова-метадычнага, канструктарска-тэхналагічнага і вытворчага забеспячэння навуцальна-матэрыяльнай базы адукацыі. Увес комплекс адначасных пытанняў належыць спалучаць з удасканаленнем навуцальна-выхавальнага працэсу. Гэта дазволіць гібка і своєчасова забяспечыць іх нададэння, так і новыя патрэбы навуцальных устаноў, што ўзнікаюць разам з развіццём сістэмы адукацыі.

Асноўным механізмам аснашчэння сістэмы адукацыі павінны быць дзяржаўны заказ на будаўніцтва і забеспячэнне важнейшымі матэрыяльна-тэхнічнымі рэсурсамі. Для падтрымання і мадэрнізацыі навуцальных устаноў мікрарэгіянальнага значэння патрабуюцца стварыць спецыяльныя фонды. З мэтай рэцэпцыйнага выкарыстання ў навуцальна-выхавальным працэсе ўважлівага абсталявання вартэ арганізаваць рэспубліканскія і рэгіянальныя цэнтры калектыўнага выкарыстання і базы практы.

Для задавальнення ўзрастаючай патрэбы школ, вучылішчаў, тэхнікумаў, ВНУ і іншых навуцальных устаноў у падручніках, навуцальных дапаможніках, навукова-метадычнай літаратуры неабходна стварыць у сістэме адукацыі ўласную рэдакцыйна-выдавецкую і наліграфічную базу.

Пры вырашэнні ўсіх пытанняў матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння сістэмы адукацыі неабходна больш пільна і эфектыўна на выкарыстоўваць уласныя магчымасці, навуцныя кадры і вытворчыя патэнцыялы, ствараць навуцальна-вытворчыя аб'яднанні, маляць прадпрыемства, спецыяльныя цэхі, умясці, майстэрні, ажыццяўляць вытворча-камерцыйную дзейнасць. Мэтазгодна прыцягнуць да гэтай справы навуцнікаў, студэнтаў, педагогаў, навуковых супрацоўнікаў, бо гэта дазволіць разам з умацаваннем базы вырашчыць праблему паліпшэння іх матэрыяльнага становішча, а таксама практычнай падрыхтоўкі да будучай дзейнасці.

У сучасных умовах важна паклапаціцца пра мікрарэгіянальнае і міжрэгіянальнае супрацоўніцтва ў вытворчасці навуцальнага абсталявання і сродкаў навучэння, неабходна стварыць з гэтай мэтай сумесныя творчыя калектывы і прадпрыемствы.

3.4. Фінансаванне

Адукацыя як галіна сацыяльнай сферы павінна фінансаватца пераважна за кошт сродкаў дзяржаўнага бюджэту. Пры гэтым, як сведчаць сусветная практыка, мэтазгодна іх фінансаванне парадку ўстаўляюцца гарантэавую долю нацыянальнага даходу, якая выдзяляецца гэтай галіне.

Бюджэтнымі сродкамі забяспечваюцца:

- навучэнне ва ўсіх дзяржаўных навуцальных установах у поўным аб'ёме — пры атрыманні базавай адукацыі і ў адпаведнасці з дзяржаўнымі заказамі на больш высокіх ступенях;
- навучэнне ў неадзяржаўных навуцальных установах (грамадскіх, кааператывных, прыватных) — па нарматывах дзяржаўных — пры ажыццяўленні імі базавай адукацыі ў адпаведнасці з устаноўленымі дзяржаўнымі патрабаваннямі, а таксама на іншых ступенях падрыхтоўкі кадраў па дзяржаўным заказе;
- фундаментальныя і прыкладныя даследаванні, навукова-метадычныя распрацоўкі па праблемах навучэння і выхавання;
- дзейнасць дашкольных і пазашкольных устаноў, правядзенне мерапрыемстваў па творча-тэхнічнай, культурна-масавай, спартыўна-здоровельнай і іншай рэабілітацыі срод аучняў, а таксама па псіхалагічна-педагагічнай асвеце мыхароў рэспублікі;
- развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы дзяржаўных устаноў, падрыхтоўка і выданне навуцальнай і навукова-метадычнай літаратуры, набыццё сродкаў навучэння, прыбораў, абсталявання, мэблі;
- павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўка кадраў для бюджэтных галін.

Бюджэтныме фінансаванне павінна ажыццяўляцца па нарматывах (на аднаго вучня, студэнта і г. д.), а ў пераходны перыяд — па ўзбуйненых артыкулах аплаты працы стыпендыяў, развіццё базы і да т. п. Пры гэтым неабходна мець на ўвазе тып навуцальнай устаноў, рэгіянальны і іншыя фактары. Пры фактычным вызначэнні сродкаў павінны ўлічвацца ўзровень інфляцыі, а кампенсацыя — мець перадавы характар.

Дадатковыя сродкі навуцальна-выхавальнай устаноў могуць атрымваць з дапамогай спонсараў, а таксама ўласнай навукова-вытворчай і камерцыйнай дзейнасці, аказання платных паслуг насельніцтву, прадпрыемствам, арганізацыям. Пры гэтай умове прыцягненне пазабюджэтных крыніц павінна быць ільготным, а павары дадатковага фінансавання — не абмяжоўваюцца. Уласную навукова-вытворчую і камерцыйную дзейнасць нельга прадвадзіць за кошт зніжэння якасці навуцальна-выхавальнага працэсу і падрыхтоўкі кадраў. Не могуць быць платнымі тыя віды паслуг, якія аплочваюцца з бюджэту, а павары бюджэтнага фінансавання не павінны змяшчаць у сувязі з навуцнасьцю або магчымацю атрымання сродкаў з іншых крыніц.

У дзяржаўных навуцальных установах платнымі могуць быць дадатковыя віды навучэння, лаўторнае навучэнне, атрыманне другога віду адукацыі, дадатковай спецыялізацыі (акрамя выдаткаў, калі гэта абумоўлена станам здароўя або іншымі важкімі прычынамі). Падрыхтоўка кадраў у прафесійных навуцальных установах звыш дзяржаўнага заказу ажыццяўляецца па дагаворах з прадпрыемствамі і арганізацыямі за іх сродкі або за кошт спецыяльных фондаў. Магчыма таксама навучэнне і за сродкі грамадзян, для чаго ўвадзіцца дзяржаўная сістэма мэтазгоднага крэдытавання.

Матэрыяльна-выхавальнае ўстановаў могуць атрымваць бюджэтныя сродкі пры паспяховым ажыццяўленні сваіх функцый, што пацвярджаецца ў вызначаным парадку. Для ўстаноў сістэмы адукацыі, якія фінансуюцца з дзяржаўнага бюджэту, устаўляюцца льготныя ўмовы падаткаабкладання. Павінны вызначацца ад падаткаў сродкі, што выдзяляюцца з дзяржаўнага бюджэту, атрыманыя ў выніку ўласнай навукова-вытворчай ці камерцыйнай дзейнасці або пераключэння прадпрыемствамі і арганізацыямі і накіраваны на развіццё базы, на іншыя віды выдаткаў, уключэння ў артыкулы бюджэтнага фінансавання, а таксама сродкі, што накіроўваюцца ў цэнтралізаваныя фонды развіцця адукацыі (іх рэспубліканскія, так і мясцовыя). Неабходна ўстаўляць падатковыя льготы і на валютныя сродкі, якія атрымліваюцца навуцальнымі і іншымі ўстановамі адукацыі.

З мэтай канцэнтрацыі і рацыянальнага выкарыстання сродкаў крэдытавання ўстаноў адукацыі, творчых калектываў, асобных навукоўцаў, педагогаў і навуцнікаў мэтазгодна стварыць рэспубліканскі камерцыйны банк сістэмы адукацыі.

Матэрыяльна-выхавальнае ўстановаў могуць атрымваць бюджэтныя сродкі пры паспяховым ажыццяўленні сваіх функцый, што пацвярджаецца ў вызначаным парадку.

Для ўстаноў сістэмы адукацыі, якія фінансуюцца з дзяржаўнага бюджэту, устаўляюцца льготныя ўмовы падаткаабкладання. Павінны вызначацца ад падаткаў сродкі, што выдзяляюцца з дзяржаўнага бюджэту, атрыманыя ў выніку ўласнай навукова-вытворчай ці камерцыйнай дзейнасці або пераключэння прадпрыемствамі і арганізацыямі і накіраваны на развіццё базы, на іншыя віды выдаткаў, уключэння ў артыкулы бюджэтнага фінансавання, а таксама сродкі, што накіроўваюцца ў цэнтралізаваныя фонды развіцця адукацыі (іх рэспубліканскія, так і мясцовыя). Неабходна ўстаўляць падатковыя льготы і на валютныя сродкі, якія атрымліваюцца навуцальнымі і іншымі ўстановамі адукацыі.

З мэтай канцэнтрацыі і рацыянальнага выкарыстання сродкаў крэдытавання ўстаноў адукацыі, творчых калектываў, асобных навукоўцаў, педагогаў і навуцнікаў мэтазгодна стварыць рэспубліканскі камерцыйны банк сістэмы адукацыі.

3.5. Дзяржаўна-грамадскае кіраванне

Кіраванне адукацыяй павінна забяспечыць функцыянаванне і ўдасканаленне нацыянальнай сістэмы навучэння і выхавання, павышэнне яе ролі ў сацыяльна-эканамічным развіцці рэспублікі, уключэнне ў сусветную адукацыйную супольнасць.

Для павышэння выніковасці кіравання адукацыяй неабходна цеснае ўзаемадзеянне дзяржавы і грамадства. Гэты працэс трэба развіваць у напрамку паступовага пераходу ад дзяржаўнага да дзяржаўна-грамадскага, а потым і грамадска-дзяржаўнага кіравання, калі развіццё адукацыі і выхавання стане клопатам усіх грамадскіх і дзяржаўных структур.

Рэальнае ўвасабленне дзяржаўна-грамадскага стылю кіравання адукацыяй і ліквідацыя элементаў супярэчнасці паміж дзяржавай, адукацыяй і грамадствам, адукацыяй і іншымі формамі дзейнасці патрабуюць фарміравання цэласнага дзяржаўна-грамадскага і грамадскага механізму, які забяспечвае:

- прэстыж ведаў і педагогічнай прафесіі ў грамадстве, адпаведную долю нацыянальнага даходу на развіццё адукацыі і аплату працы педагогічных работнікаў;
- прыгэтымі ўдзел асобы, грамадства і дзяржавы ў выбары адукацыйных мэт, шляхоў і сродкаў іх дасягненняў;
- фарміраванне сацыяльна і эканамічна раўнапраўных ўзаемадасюч навуцальных устаноў, педагогаў, вучняў і студэнтаў з арганізмам масавага самакіравання, прадпрыемствамі і арганізацыямі;
- дапаўненне паўнамоцтваў «знізу — уверх», г. зн. ад вучня, студэнта, бацькоў, педагогаў да адміністрацый навуцальнай устаноў; ад навуцальнай устаноў і грамадскай структуры да рэгіянальных і цэнтральных органаў дзяржаўнага ўпраўлення.

Галоўнымі напрамкамі ўдасканалення кіравання адукацыяй на сучасным этапе з'яўляюцца:

- арганізацыя эфектыўнага кіраўніцтва працэсу на аснове раздзялення функцый, праў і адказнасці яго ўдзельнікаў, іх арыентацыі на канчатковыя вынікі;
- перадача большасці аперацыйных управлінных функцый з верхніх узроўняў на ніжнія, пашырэнне самастойнасці навуцальных устаноў у вырашэнні арганізацыйна-педагагічных і гаспадарча-эканамічных пытанняў;
- перанос функцый органаў цэнтральнага ўпраўлення з кантрольна-рэгістрацыйных і размеркавальных на аналітычныя, каардынацыйныя і прагнастычныя;
- перавод дзейнасці масовых органаў управлення на рэалізацыю аналітычных і арганізацыйна-метадычных функцый;
- пераход ад пераважна адміністрацыйна-камандажных метадаў кіравання да эканамічных і дамажэтычных; ад дзяржаўнага да дзяржаўна-грамадскага, ад управлення калектывамі да сумеснага кіравання і самакіравання.

Жыццяздольнасць сістэмы адукацыі і выхавання залежыць ад таго, колькі і якія цесна звязана з тэрытарыяльна-вытворчымі комплексамі і масовымі сацыяльна-культурнымі структурамі і ў якой меры садзейнічае іх развіццю. Таму адной з вызначальных перадавых пасляховага развіцця адукацыі з'яўляецца яе рэгіяналізацыя.

У змесе і формах навучэння і выхавання неабходна ўлічваць асаблівасці і спецыфіку краю, яго эканоміку, гісторыю, географію, культуру, традыцыі, нацыянальны і рэлігійны склад насельніцтва.

Акрамя таго, разам з забяспячэннем дзяржаўных стандартаў па агульнай і прафесійнай адукацыі трэба ўлічваць галоўныя зыяты і краі, асаблівасці прамысловы і сельскагаспадарчай вытворчасці, народных промыслаў і іншых здабыткіх матэрыя.

яльнай і духоўнай культуры. Менавіта тады адукацыя звязана ў агульнае цэлае інтарэсы бацькоў і дзяцей, патрэбы масовых гаспадарчых прадпрыемстваў і сацыяльных устаноў і стане не толькі неад'емным, але і неабходным кампанентам сістэмавага жыцця. Такі падыход адпавядае існуючым за мяжой сістэмам муніцыпальных навуцальных устаноў. Пры гэтым адбываецца ў значнай меры дэцэнтралізацыя кіравання школамі і іншымі навуцальнымі ўстановамі. Адначасова масавыя ўлады, прадпрыемствы, грамадасці бяруць на сябе амаль усе клопаты па матэрыяльна-фінансавым забеспячэнні сваіх устаноў, задавальненні патрэб навуцнікаў і выхавальцаў у жыллі і вырашэнні іншых пытанняў, звязаных з навуцаннем, выхаваннем і далейшым лёсам моладзі.

Пашырэнне праў моцавых улад павялічвае іх магчымасці ў распрацоўцы і рэалізацыі розных праграм развіцця вытворчых сіл і рацыянальнага выкарыстання працоўных рэсурсаў. Гэта будзе спрыяць упарадкаванню сеткі і інтэграцыі навуцальных устаноў, звязе іх дзейнасць з сацыяльна-эканамічнымі праблемамі рэгіёна. Рэгіяналізацыя адукацыі здольна зменшыць міграцыю моладзі, асабліва сельскай, дапамагчы ёй застацца на роднай зямлі.

Пры ажыццяўленні дзяржаўна-грамадскага кіравання адукацыі і выхаваннем узрастае роля грамадскіх саветаў, саюзаў, асацыяцый, фондаў і г. д., якія прадстаўляюць інтарэсы розных сацыяльных груп і забяспечваюць іх сувязь з навуцальнымі ўстановамі. Асаблівае значэнне пры гэтым мае дзейнасць грамадскіх прафесійных аб'яднанняў педагогаў, бацькоў і навуцнікаў.

Узаемадзеянне і каардынацыю работы дзяржаўных і неадзяржаўных навуцальных устаноў, грамадскіх структур ажыццяўляюць Міністэрства адукацыі і выхавання і масавыя органы кіравання, за якімі захоўваюцца функцыі забяспячэння адзінай дзяржаўнай палітыкі, што гарантуе рэалізацыю ўсімі формамі і відамі адукацыі дзяржаўных патрабаванняў. Гэта не выключае пашырэння самастойных функцый навуцальных устаноў і ўплыву грамадскіх аб'яднанняў на працэсы развіцця адукацыі, задавальнення адукацыйных грамадскіх і асобных патрэб, якія ўзнікаюць у новых сацыяльна-эканамічных умовах.

Грамадскім структурам прадстаўляюцца шырокія магчымасці прадвадзіць экспертызу дзяржаўных адукацыйных праектаў і праграм, аказваць падтрымку і ўдзельнічаць у іх распрацоўцы і рэалізацыі, а таксама вывучаць, фарміраваць грамадскае думку і ўносіць свае прапановы па ўдасканаленні сістэмы адукацыі і выхавання і тым самым спрыяць развіццю інтэлектуальна-творчага патэнцыялу нацыі.

У сучасных умовах неабходнай становіцца задача стварэння сістэмы падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі кіруючых кадраў усіх ступеняў, а таксама псіхалагічна-педагагічнай асветы членаў грамадскіх аб'яднанняў, якія займаюцца пытаннямі адукацыі і выхавання.

3.6. Сацыяльна-эканамічная абарона

У шырокім плане сацыяльна-эканамічная абарона адукацыі прадугледжвае яе гарантэаванне бюджэтныме фінансаваннем, выкарыстанне неабходных крыніц і падатковых ільгот у адносінах як да навуцальных устаноў, так і да арганізацыйна-спонсараў сістэмы адукацыі, забяспячэнне навуцальна-матэрыяльнай базы устаноў адукацыі праз дзяржаўныя заказы, стварэнне ўмоў для вытворча-камерцыйнай дзейнасці ў сістэме адукацыі, перасыланню сацыяльнаму абарону вучняў, студэнтаў, аспірантаў, дактарантаў, выкладчыкаў і іншых супрацоўнікаў і навуцнікаў. У сувязі з павелічэннем цен на тавары і паслугі неабходна прадвадзіць адпаведныя карэктыўныя грашовыя нормы фінансавана-матэрыяльнага забеспячэння выхавальцаў, а таксама памеру стыпендыяў навуцнікаў і студэнтаў, гарантэаванні ім грашовыя кампенсацыі на харчаванне, прамяжыванне на прыватных кватэрах і прыезд на транспарт. Акрамя таго, вучні, студэнты, аспіранты і дактаранты, якія сумяшчаюць вучобу з працай, павінны мець права на атрыманне заробатнай платы шотаднівае і з вызваленнем ад падаходных падаткаў. Другі напрамак заключаецца ў пашырэнні ўдзелу прадпрыемстваў і арганізацый-заказчыкаў у падрыхтоўцы кадраў. Ён звязаны з павелічэннем грашовага і матэрыяльнага ўкладу ў навуцную рабочую і спецыялістаў, у дзейнасць дашкольных і іншых устаноў, а таксама з прыцягненнем да вытворча-камерцыйнай дзейнасці вучняў і студэнтаў. Дзяржаўнае ўздзеянне на гэты накірунак павінна адпастроўвацца ў гібкай падатковай палітыцы:

— вызваленне прадпрыемстваў і арганізацый ад падаткаў на прыбытак, калі ў складзе іх работнікаў не менш за палову вучняў, студэнтаў, аспірантаў, моладзі спецыялістаў;

— павышэнне падатку з прыбытку для прадпрыемстваў і арганізацый, якія прыцягваюць да работы (у тым ліку часовай, сезоннай) вучняў, студэнтаў, аспірантаў, моладзі спецыялістаў (у час прыцягнення абкладаема падаткам сума змяшчаецца на велічыню палічанай указаным катэгорыям работнікаў заробатнай платой);

— скарачэнне часткі падатку на прыбытак прадпрыемстваў і арганізацый, якія маюць на блізка навуцальным і дашкольным установам; абкладаема сума змяшчаецца не 50 % некам-пенсаваных выдаткаў на ўтрыманне указаных устаноў.

Меры па сацыяльнай абароне педагогаў у новых эканамічных умовах уключаюць у першую чаргу своечасовае павышэнне аплаты іх працы. Дзяржава павінна забяспечыць такую сістэму фінансавых разлікаў з адукацыяй, каб аплата працы педагогаў змянялася аперэдыяльнай або хця б аднолькава ў тэмпе і з змяненні аплаты працы спецыялістаў іншых галін.

Патрэбна таксама рэгуляваць карэкцыю зарплатаў ў адпаведнасці з змяненнем індэкса цен і ў залежнас

ВОЗГАДАС

ЛЮДЗІ ПІНУЦЬ ЗА МЕТАЛ

Шэраг апэратыўных апаратаў прыведзены на тэрыторыю ў Брэсце. На тэрыторыі пераходзе «Казловічы» былі затрыманы дзве паліцэйскія аўтамабілі, якія па кантракту з маскоўскай фірмай «Ціна» перавозілі металічныя шляхы справаўшы вывезці за межы рэспублікі 44 тону металу і 700 кілаграмаў нікелю. Затрыманы таксама і адзін вяснааслужачы, маёр К. К., які разам з сынамі стараўся збегчы тры кілаграмы прамысловага серабра, вядома ж, крадзенага.

Віктор ПАТАПЕНКА.
Прэс-цэнтр МУС Беларусі.

КАЛІ У ВАС БРАНХІТ—НАДЗІМАЙЦЕ ШАРЫКІ

Як паказала даследаванне, праведзенае ў Вялікабрытаніі, аскабам, што пакутуюць ад хронічнага бронхіту, велічы карысна на занятках такога незвычайна для дарослага чалавека спорта, як... надзіманне паветраных шароў, прычым паўтарыць гэтую апэрацыю трэба да 40 разоў на дзень. Такім спосабам самым лепшым дасягаецца ўзмацненне лёгкіх і кішчавіцы шчэпаў і дышанні.

ФЕРМЕРА ЗША МАРАЦЬ ПРА ТРАКТАР «БЕЛАРУСЬ»

Фірма «Беларусь» машыны ініцыяцыю паспяхова працягвае штурм амерыканскага рынку. У мінулым годзе больш за 4 тысячы фермераў ЗША сталі ўладальнікамі трактароў «Беларусь». А з пачатку гэтага года ўжо заключаны дагаворы на пастаўку яшчэ 3 тысяч машынаў. Дарчы, ЗША а'ўляюцца буйнейшым у свеце імпартёрам беларускіх трактароў, а ў Мінску (штат Вісконсін) нават адкрыўся цэнтр сервіснага абслугоўвання «Беларусь».

МЕМАРЫЯЛ КАСТУСЯ КАЛІНОЎСКАГА

ГРОДНА. Абласны Савет народных дэпутатаў вырашыў стварыць на Гродзеншчыне мемарыял нацыянальнага героя Беларусі Кастуся Каліноўскага. Комплекс мемарыялу будзе ўключаць у сабе адмоўную сімваліку і музей.

ІНФАРМАЦЫЯ ДЛЯ РОЗДУМУ:

ПАЛІТЫКА
МАГІЛЕЎ. На Магілёўшчыне перарэгістравана ўжо каля тысячы членаў Партыі камуністаў Беларусі. У абласным цэнтры створаны тры райкомы і гарком, больш чым 350 членаў. Яшчэ 300 камуністаў «аб'явіліся» ў Барыску. Створаны аддзелы партарганізацыі ў Гомелі, Магілёве, Каліноўска, Віцебску, іншых гарадах вобласці. Дарчы, у верні плануюцца прасесі з'езд Партыі камуністаў Беларусі з нормай прадстаўніцтва і дэлегат ад 80 членаў ПКБ.

ЭКАЛОГІЯ

У рэспубліцы больш за 6 мільярд гектараў ворыва. Пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС 261 тысяча гектараў выключана з сельскагаспадарчых угоддзяў. Акрамя таго, 495,5 тысяч гектараў падвергліся эрозіі глебы, а яшчэ для 3,7 мільёна гектараў існуе такая ж небяспека. Дзе тады будзем ураджаць збіраць?

СТУДЭНЦТВА

9,637 студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў і навуччых установаў і тэхнікумаў рэспублікі правялі гэта лета ў будаўнічых сляпоцтвах. З іх 5,485 чалавек працавала на Беларусі ў будаўнічых і сельскагаспадарчых атрадах, праваднікамі пазыду, на рамоне сваіх установаў. Больш за 2 тысячы дзяўчат і юнакоў дапамагалі калгасам у нарыхтоўцы кармоў. 4,182 чалавекі выязджалі за межы Беларусі — у Чыюмне, Карэлю, Якуцію, Варкуту, Стаўрапольскі край і іншыя месцы СНД.

НА ЖАЛЬ, У ІНДЫ СВАЙГО ЛЕНІНА НЕ БЫЛО

Зараз колькасць непісьменных жыхароў нашай планеты складае 948 мільянаў чалавек. З іх 281 мільён пражывае на Індыі, 224 мільёны — на Кітаі і 43 мільёны — на Пакістан. У Бангладэш налічваецца 42 мільёны непісьменных, у Нігерыі — 29, Інданезіі — 27, Бразіліі — 18, Егіпце — 16, Іране — 15, а ў Судане — 10,1 мільёна.

Добра, што пасля рэвалюцыі 1917 года Ленін у першую чаргу пачаў а'яківаць у Расіі непісьменнасць.

ВЕСТКІ АДУСКОЛЬ

ГОЛАД—НЕ ЦЕТКА

Галодныя мяздзедзі напалі на пасёлкі рыбакоў і а'яківадоў Кутап'юган і Берагамы на поўначы Чіюмскай вобласці. Яны залілі каля 100 дамаў а'яківадоў і гатовы былі напаўнаць на людзей. І толькі выкіданы на плянванне мяздзедзю раёны паліцэйскіх інспектараў ухілілі мяздзедзі. Праўда, для гэтага спатрэбілася некалькі выстралаў, якія для аднаго з мішак сталі раківамі. Астатнія звары збеглі ў тайгу.

ЗАГАДАМ ПА МАМАНТУ

У адпаведнасці з загадам прэзідэнта Рэспублікі Саха (Якуці) Міхаіла Нікалаева цяпер грамадзянам і арганізацыям забаронена збіраць, здабываць і вывозіць з рэспублікі біліны маманта і іншыя астанкі мамантавай фаўны.

Гэта звязана з тым, што ў апошні час пачаўся «маніацыя» велімі ўзрасла, узрасла і колькасць жадаючых пагэць рукі на гэтай справе.

Ануляваны ўсе раней заключаныя дагаворы, кантракты, лізіны. Цяпер зборам, закупкай і вывозам мамантаў і білін у Якуцію забаронена займацца, толькі нацыянальнаму мамантаву фонду і Сусветнаму музею маманта, які ствараецца ў Якуцію.

ПАРТЫЙНЫ ДОМ «ЦЯРПІМАСЦІ»

Разнінем гарадской адміністрацыі ў Самары адкрыты так званы партыйны дом. У адным будынку размясціліся вышэйшыя органы ўсіх шаснаццаці партый, грамадскіх а'яківадоў і рухаў, зарэгістраваных у горадзе. Пры засяленні пад адзін дах партыйны ўсіх кірункаў аб'яцалі цярдзіма адносіна адзін да аднаго, паважаць чужыя погляды.

«ХОЛМС» НА БРАНЬПЕЗДЗЕ

Браньпезд, які абараняў пошту на Б'раб'яжана з боку Кітаю, прадэманстравваў м'ясавай камарыцыйнай структурай. З грознай тэхнікі а'яківадоў, пасля чаго ён купіў у вайсковай частцы шыкавае бюро «Холмс». Кіраўнік бюро растлумачыў, што браньпезд будзе выкарыстоўвацца для транспарціроўкі каштоўных грузаў на чыгункі.

«АУТОГРАФ» ЗА 100 РУБЛЕЎ

Омская ініцыятыўная група па збору подпісаў за правядзенне рэфэрэндуму аб аддзяленні рэспублікі Ельцына з яго пасад за кожны «аўтограф» у падпісны лісце выплачвае 100 рублёў.

БРЭЖНЕЎ, БРАТ БРЭЖНЕВА

Парушыў шасцігадовае маўчашнае родны брат Брэжнеў, 80-гадовы персанажыст неспіраў Якуці Ільм. Ён заявіў, што перад смерцю былі генеральным сакратаром наліска звязаным.

Аб гэтым яму паведамілі былі кіраўнікі спраў ЦК КПСС Георгій Паўлаў, той самы, хто выкінуўся з акна. Завязаным Леанід Ільм захаваў у сейфе ў сваім «краніўскім» кабінёце.

Якуці Ільм у свой час тройчы захаваў у сейфе ў сваім кабінёце, прычым выстеліў л'с звязаным, але безвынікова: той адмовіўся яго прыняць.

Зараз Якуці Ільм жыць ў звычайным доме, а кватэра яго не адноўляецца ад мільёнаў ільм. Ён падтрымлівае сувязь з удавой Леаніда Ільма, якая, дарчы, зусім страціла зрок.

Пасля смерці мужа не перасягнуўшы ўдвая, Удасе былога тэнска, як і брату, адраўнуўшы на пенсію ў 1972 годзе, матэрыяльна цяжка жыць.

РАДЫЁПЕРАХВАТ

«ГОЛАС АМЕРЫКІ»

радыё перахватаў больш за мільярд чалавек з магчымых зон бедства.

У водах ракі Дунай на поўдні Украіны выключены палачні халеры, Гэтая хвароба патрамае сацыялістычны н'яналіны гораду.

У Наторым Карабаху ў выніку раёнаў а'яківадоў дасягнулі забітых і параненых.

Канфедэрацыя горных народаў Каўказа а'яківадоў вайну Грузіі. Яе дэпартацыя а'яківадоў указ на канфедэрацыі ў іх беспарадак і а'яківадоў дасягнулі.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

РАДЫЁПЕРАХВАТ

«РАДЫЁПЕРАХВАТ»

Аб'яцалі дасягнуць у гэтым годзе ўсіх спадчыншчых, ба ўказе санкцыянаваны ўсе а'яківадоў, у тым ліку і тэары. Усе грузы на тэрыторыі канфедэрацыі аб'яцалі законнікні.

Мясцовыя арганізацыі і мусульманскія групы ў Афрыцы праяўляюць пасіўнасць пры дасягнуць сваім братам у Самалі, народ л'юя моцна пакутуюць ад голаду і вайны. А тым часам амерыканскія ўлады пачынаюць дапамаганне л'юя моцна пакутуюць ад голаду і вайны.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

У Мадрыце ўрадаў «Зіор» хутка пачынае а'яківадоў на ўзбярэжжы штата Фларыда. Амерыканскія ўлады выключылі ўсе а'яківадоў.

«Локшына» для Шушкевіча

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

студзеня 1992 года № 9 намесніку старшын райвыканкома выдзяляецца трохкамавая кватэра (мікраа'яківадоў «Усходні», д. 10, кв. 19) жывой плошчай 51,62 кв. м, а агульнай — 87 кв. м. узамем двупакававай кватэры, якую займаў яго сям'я.

Самі т. Бяланавы В. С. (цяпер загадчыца аддзела культуры райвыканкома) на сям'ю з трох чалавек у 1990 годзе прадстаўляла жывое памішкінае па вуліцы імя Галавачова, д. 3, кв. 16 жывой плошчай 25 кв. м. На гэтую жывую плошчу 24 студзеня 1992 года аддзел унутраных спраў райвыканкома з дазволу гарвыканкома праймае грамадзяніна Бяланаву Е. П., 1920 года нараджэння (свагоў т. Бяланавы В. С.), у той час грамадзянін Бяланавы Е. П. на працягу асобнага ўласнага па вуліцы Лермантава, 24, належаць дом жывой плошчай 30 кв. м. (1952 года пабудаваны). Гарвыканком разнінем ад 30 студзеня 1992 года № 9 выдзяляе жывое Бяланавы В. С. (мікраа'я

— Хм, пару гадоў, як істы-
тут скончыла, — а ўжо тале-
навітая!..
Працавала ў майстэрні на-

— Воляны част.. Мужок мой
вёсёк, ды воляны час у асно-
вах там: і бульбу пасадзіць,
і маканакі бурбакі прарадоў-
ска нарыхтаваць. Я і касіць
смену..

— У сапраўднасці, не сме-
хам?

— Якое «смахам»? Нейкі дад-
30 сотак сенажаці, заведзе-

...у Нью-Йоркській академії мастацтвау Гарбуновай працювали застатка викладача.

ЖИЩІЄ ПРИЗЯМЛІЛА.
Здаецца, не да мастацтва за-
раз, у акіяне праблем, —
карміцца ё, апрануцца... Але
пам'ятаецца ў Дастаеўскага:
«Наесца чалавек і адразу ска-
жа: «Ну воць, я наеўся, а ця-
пер што рабіць?..»

Тэцяна ПАДАЛЯК.
Фота С. Сазановіча.

Македонс

26 жніўня

Прымка: папукка новага гадзінніка і рамонт старога.

Падзея: змена работы, новае назначэнне, прафесіянальнае прызнанне, успевашчы старыя даўгі, паляпшэнне адносін з бацькамі.

Прымка: зняйшлі на вуліцы спраўны гадзіннік.

Падзея: дапамога ў вырашэнні прафесіянальных праблем, поспехі ўчыні мужна змяна

Калі ў вас вельмі часта ламаецца гадзіннік ці наогул няма гадзінніка — гэта прыжмета пустага жыцця ці геніяльнасці ў нейкай галіне м...

Падзея: неабдуманая рас-

Да сатурнічных прадметаў належаць таксама рамяні, падстаўкі, мыліцы, халадзільнікі, лінейкі, лясвіцы, скрыні, заколкі.

Падзея: урадавая ўзнагарода, прызначэнне на кіруючую

Приметка: вам падакрылі адзенне зранжавага колеру.

Падзея: любоўная прыгода, выйгрыш у латарэю, паляпшэнне здароўя, атрыманне цікавай творчай работы.

Приметка: страта залатога ўпрыжжэння.

Падзея: расчараванне ў прадмеце кахання, страта папулярынасці, канфлікты з дзецьмі, хваробы сардэчна-сасудзістага характару.

Прыкмета: вы разлілі алей.

Падзея: паездка на поўдзень, падман ці самападман, сасудзістае хвароба, страта с

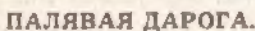
З прикметами Сонця зв'язані таксама п'єни, ільви, люстэркі; вырабы мастацкіх промыслаў, апельсіны, мандарыны... і паўліны з чыстага золата.

(Па матэрыялах друку).

25 жніўня

17.40. «Влаговещивание».
17.55. Анонс. Пасхада Дамини.
18.00. Парламентські весілля.
18.15. Матікане Галіна Кавал
ва.
18.45. Альбухид.
19.00. Весткі.
19.20. Святе кожні дзень.
19.30. Расія – Японія. «Што
шалаш?» Відчути У. Цветау.
20.20. На смаленскій дарозе.
21.00. Пятыя кола.
22.20. Арт-абстракт.
23.20. Вичэрні кніжары.

19.20. Сята кожи жы дэнь.
19.30. «Санта-Варбара».
20.20. «Вяртанне з зоран»
Мультифільм для дарослых.
20.25. Памяці Юрыса Подніека
«На скрыжаванні», «Кошці
ліф каменёў».
21.55. Рэклама.
22.00. Весткі.
22.20. Галы-кванцэрт зоран опе
нага мастацтва.

Фотазюд Дз. ПЯЧКОУСКАГА.

 РАДЫЁ

26 жніўня

Апостыя наведваліся: 8.00.
7.00, 10.00, 13.00, 19.45, 23.00.

7.00 — «Радыефіфонія». 8.05 —
У Савесе Міністраў рэспублікі.
Урадавае праслухванне ў
недзельныя, 9.15 — Ф. Казлоўскі.
«Запаведзе». Перадача ў 9.45.
«Проміра песні» (паўтор), 10.15
— «На лясной паліцыя». 10.35
— в. д. «Афрыканскія
звесткі». 10.45. Звержэнне тэмы
11.20 — «Студыя «Яна»». Мама

Літаратура-артыстычны канал
22.30 — «3 новыя запіскі са
сцягавых сучаснасці». 23.10 — «Фан-
клуб». 0.00 — «Навычкі канал».

**«ПАКАЙ
МЯНЕ, БАБУЛЯ..»**

КАЛІНКАВІЧЫ. (У. Пері-

рәклама

кай, Яңыерпна гараче на-
хание ахилла 23-гадава
налгасине калгаса «Ыр-
на дуброва» Александра Ш,
кап ин перакуну «фауст»
гарлык и тры «фаусты» пива.
Аб-тукан савап сипатин
ине выбра... 80-галовуку
судеку-бабулуну, у дом кой
залес ночку, разбуйны акно.
Волга, адина, ин ачинла
таки лоборны парму
дуга калесина и, не захане-

МІН. Кошт 1 кв. см
вубльє, ПРИВАТНИХ
пападзіль з іх каханне,
І тавры той вышрыў
улад, іе сьвай. Нарывышы
сторы, 26 кровапапаў
сінякоў, 36 гавтаўтаў
іе. Бабуля не вытрымала гань-
ні і падала залуцу ў раўніны
свай іе гавтаўтаў і па-
доў паабзавення волі ў па-
праца-працоўнай калоніі
ўзасючанага рытму.

І не вьнятыя, кахан-
не, дэпутат.

мы дружиюнда наслы па-
ведаўся пра нашы ўра-
дні на рахунак «Звязды»
» (код банка 739) суму

Тэл. (0172) 61-53-03.

НА ДВОР'Е

СОВЕТСКАЯ
БЕЛОРУССИЯ
СЁННЯ ў нумары

25 июня

Сеня уезжает на пачиночных заехулу республик чанашоных таттар. Температура — +18.

В Биецко, Маргласе и Гродна — 19—20, Минск — 19—21, Врессе и Гомели — 21—23 градусы ципла. У наступалых двое суток месами пробудит джакимсы. Температура паветра уныны — 9—14, уздене — 19—24 градусы ципла.

«Слова читате: завочная лятучка «СБ-92»... Чым жыёбул кумице бузает?»

У Савесе Кантрольная палаца тэратэрма.

Разерэдуэн: на скрыжаванн дукак. Письмы чытаюць:

Куплет: «Ян падарса зерпаля тэратэрма».

Капітэл у документах. «Капітэл ідзе, дык што тады манопаль?»

Экалогія. «На варце ээліяня кабіна».

Невыдзярыкая сітуацыя «Хочуць мінца ў Беларусь».

«Застаўся Радзінскі? Ойста за...

Л. САНКЕВИЧ,
инженер-синоптик,

Самая оперативная реклама у «Звезде»

АБ'ЯВЫ ДРУКУЮЦА У ТРОХ-ПЯЦІДЗЕННЫ ТЭРМІН. Кошт 1 кв. см
плошчы аб'явы для ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ — 40 рублёў, ПРЫВАТНЫХ
АБ'ЯЎ — 30 капеек за літару тэксту.

Юридичні засоби разом з текстом аб'яви дасилають у редакцію газети. Замовник повинен надіслати гарантійне письмо і провадити папирозну плату на рахунок редакції. Кожна рекламодавець може самостійно надіслати кошт реклами! Періодичність 40 рублів на площу аб'яви ў квадратних сантиметрах— і сукупна готівка!

№ 609868 у Мінскім камерцыйным банку «Мінскфінзэсбанк» (код банка 739) сум

Напярэдак, калі ў вайна аб'яві 50 літар, то перавесці «Звяздзе» трэба ўсё 15 рублёў. Не забудзьце ўказваць у квітэнцы, што вы робіце напярэдняю аплатаю за публікацыю. Затым таксама аб'явы і квітэнцыю дашліце на наш адрас: 220041 Мінск, пр. Ф. Скарыны, 77, «Звяздзе». Мы гарантуем павягу да кожнай аб'явы не толькі ў гэтым, але і ў наступным годзе.

Аб'явы, звязаныя з міласэрнасцю, друкуюцца бясплатна.
Тэл. для даведак 32-35-91.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь,
калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЬЕВІЧ [намеснік галоўнага
рэдактара], І. БАРАНОУСкі, У. ГОЯТАН, В. ЖДАНКО,
Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ [першы намеснік галоў-
нага рэдактара], А. МЯСНІКОУ, Л. РЫЖАНКОВА [намеснік
галоўнага рэдактара], А. ШІХАНОВІЧ, С. ШАШКОУ.

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, праспект
Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».
ЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 32-51-05, ад-
на п'сьмаў — 32-04-52, 32-41-92, навін
2-60-13, даведкі па рэкламе і аб'явах
32-35-91.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.

Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіск з чытачамі.

Друкарня видавництва «Бел
русскі Дом друку».
Тыраж 81.088, Індэкс 63.85
Зак. № 169.
Выходзіць 250 разоў на год
Нумар падпісаны 9 21.00.

М	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
п	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11